

23. ročník Studentské soutěže Xella vyhráli s převahou studenti bratislavské fakulty architektury

Letošní zadání se věnovalo Banské Štiavnici, městu, jehož mimořádný historický a architektonický význam potvrzuje i zápis do seznamu UNESCO. Studenti zpracovávali návrhy multifunkčního bloku Kerling, který by se stal pomyslnou branou do města a zaplnil jednu z prázdných parcel v blízkosti historického centra. Odborná porota, složená z renomovaných architektů, ze 42 návrhů vybrala tři vítěze. Všichni jsou z atelieru Lubomíra Závodného na Fakultě architektury Slovenské technické univerzity v Bratislavě. Vítězkou se stala Monika Lešková, druhá byla práce Adriany Kleinové a třetí pozici obsadil Martin Brigant.

Banská Štiavnica má díky svým historickým, technickým i přírodním památkám genia loci, který láká turisty i alternativně smýšlející mladé lidi. Přicházejí do města za zážitky, ale také na čas žít nebo pracovat. Tento fenomén se v dobrém slova smyslu podepsal i na atmosféře města – žije příjemným tempem kaváren, láká obchody s regionálními produkty a kulturou. Stejně jako jiná města postsocialistické éry má však po urbanistické stránce své nedostatky a rezidua dřívějšího nešetrného přístupu ke kulturnímu dědictví.

Jedním z takových míst je právě parcela vybraná pro zadání soutěže, která vznikla zbouráním dřívější městské zástavby. V současnosti je místo limitováno také svým stávajícím okolím – historickou budovou továrny na zpracování tabáku a sousedním hotelem, který ve svém architektonickém pojetí nese znaky poplatné manýrům architektury 90. let. *„Zadání je letos svým způsobem velmi složité a obsáhlé. Díky tomu, že je to zajímavá lokalita a kouzelné místo, se nám však sešlo opět více než 40 návrhů. Myslím, že zájem studentů podporuje i to, že porotu tvoří známá jména a také že soutěžícím necháváme volné pole kreativity. Ačkoli soutěž sponzorujeme my, jako výrobce stavebního materiálu, studenti nejsou limitováni jeho použitím,“* uvádí Peter Markovič, generální ředitel společnosti Xella CZ a Xella Slovensko.

Zadání připravila doc. Ing. arch. Luba Selcová, PhD., která je odborným garantem soutěže, přímo se zástupcem vlastníka parcely společnosti Across Ing. Alešem Guldanem a městským architektem Ing. arch. Jakubem Melicherčíkem. Studenti dostali za úkol vytvořit multifunkční objekt, jehož název Kerling symbolizuje i jeho funkci. Je odvozen od jména nedalekého vrchu, který je křižovatkou mnoha turistických tras. Funkce objektů byla zadána volně – studenti jej mohli pojmout jako místo pro služby, obchod i kulturu a vzdělávání, ale také coworking či komunitní bydlení. Cílem bylo spojit cíle a zájmy turistů, zdejších obyvatel a udělat centrum co nejpřístupnější pro život.

Všechny tři tituly zůstaly v Bratislavě

Ačkoli mezi pravidelné účastníky poroty léta patřil Ing. arch. Lubomír Závodný, letos se této čestné funkce vzdal – řada studentů jeho atelieru se totiž ucházela o vítězství. Věnoval se jim při přípravě návrhů a výsledek mu jeho práci zúročil – všichni tři vítězové vzešli z jeho atelieru.

„Protože dlouhé roky bývám členem mezinárodní poroty Xella, bylo mi upřímně líto, že nemohu s touto veselou skupinou porotců z Čech a Slovenska být. O to víc jsem se snažil inspirovat a povzbuzovat studenty u nás na fakultě, aby pracovali s nadšením. A oni to tak skutečně dělali a bavily je naše rozhovory a konzultace. A dokonce práce všichni do jednoho odevzdali. Proto opravdu potěší, když první tři jsou ti moji,“ uvedl k výsledkům svých studentů Lubomír Závodný.

Realistické práce letos převládly a ukázaly životaschopnost nové generace

Složitost zadání vedla studenty v soutěžních návrzích zejména k určité snaze po funkčním, otevřeném řešení a kreativita byla ve většině případů spíše ukázněná. *„Oceňuji množství i kvalitu návrhů, které jsme měli možnost posoudit. Zejména pak vysokou míru jejich profesionality a realističnosti,“* pochválila kvalitu prací Ing. arch. Eva Eichlerová, předsedkyně poroty.

„Studentské návrhy jsou přínosné i pro nás. Jsou námětem pro budoucí koncepci a nabízejí nám různé pohledy na tuto lokalitu. Jsou pro nás vodítkem i pro další směřování regulativů města,“ uvedl k výsledkům soutěže hlavní architekt Banské Štiavnice Jakub Melicherčík.

Soutěž se skutečně stává vstupenkou k budoucímu úspěšnému profesnímu uplatnění a bývalí účastníci soutěže se již několikrát objevili i mezi porotci. Letos jím byl například Peter Richtárik, který soutěž vnímá jako důležitou součást své profesní přípravy: *„Pro studenty architektury je přínosem, pokud si mohou vyzkoušet zpracovat zadání bez vlivu investora. Bylo hezké si tu zopakovat tu atmosféru studentských časů, kdy jsme mohli zpracovávat zcela volně podobné návrhy. Úspěch v soutěži je pak něčím, co v konkurenci ostatních jasně odliší,“* uvedl ke své porotcovské roli.

Soutěž pravidelně střídá česká a slovenská místa zadání. Zatím vyhlašovatel neuvedl konkrétní podrobnosti, ale předpokládá se, že příští ročník by se měl věnovat lokalitě v Praze.

Jména vítězů

1. místo: Bc. Monika Lešková, FA STU Bratislava
vedoucí práce: Ing.arch. Ľubomír Závodný
2. místo: Bc. Adriana Kleinová, FA STU Bratislava
vedoucí práce: Ing.arch. Ľubomír Závodný
3. místo: Bc. Martin Brigant, FA STU Bratislava
vedoucí práce: Ing.arch. Ľubomír Závodný

odměna:

Aleksandra Kepka, student ERASMU FA STU Bratislava

Vedoucí práce: Ing. arch. Stanislav Majcher

odměna:

Jarmila Fučíková, Hana Slouková, FA VUT Brno

Vedoucí práce: doc. Ing. arch. Gabriel Kopáček, Dr.

odměna:

Bc. Tomáš Luškanič, FA STU Bratislava

Konzultující pedagog: Ing. arch. Branislav Puškár, PhD.

Seznam členů poroty:

1. Eva Eichlerová (CZ)
2. Ivan Kubík (SK)
3. Ľubomír Králik (SK)
4. Jakub Melicherčík (SK-Banská Štiavnica)
5. Peter Moravčík (SK)
6. Imrich Pleidel (SK)
7. Peter Richtárik (SK)
8. Ján Stempel (CZ)

Tajemníci: doc. Ing. arch. Ľubica Selcová, PhD. (SK), zároveň odborný garant soutěže a autor zadání, Ing. arch. Aleš Vaněk, M. Eng. (CZ)